GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 28.

W Niedzielę Dnia 8. Kwietnia 1798.

Z Paryża d. 17. Marca.

Przedwczorem w wieczor przybył tu bywszy nasz minister w Hamburgu, obywatel Reinhard, iadący na mieysce swego przeznaczenia do Florencyi.

Dyrektoryat nie uznał barona Stael de Holsztein w nowym charakterze pełnomocnego kommissarza, króla Szwedzkiego przy rzeczypospolitey Francuzkiey. Życzy sobie, żeby miał pierwszy lub drugiey rangi ministra charakter.

Pantoffel, który był na audyencyi u Oyca Sgo: całowany, iest tu do Paryża przesłany.

Wylądowanie do Anglii ma bydź w 6 lub 8 tygodniach przedsięwzięte. Jenerał Buonaparte pewien iest szczęśliwego powiedzenia, ieżeli tylko natura cokolwiek Francuzom sprzyiać zechce. Przeszło 500 armatnych szalup będzie do wylądowania użytych.

Bardzo wiele deputowanych znayduie się tu Niemieckich, którzy codziennie propozycye dyrektoryatowi czynią. Myśli ich przy oznaczeniu dalszego losu Niemiec nie będą ze wszystkim bezużyteczne.

Między nowemi deputowanemi Helweckiey rzeczypospolitey, którzy iutro dyrektoryatowi prezentowanemi będą, znayduie się tu także kapitan Zeltner z Soloturn, który w czasie przeiazdu Buonapartego przez Szwaycary z armat ognia kazał dadź i za to uwięziony został.

Sławne niedźwiedzie z Berna iuż są dla tuteyszego muzeum historyi naturalney w drodze. Cekhaus tamteyszy w krótce za niemi przeprowadzony będzie.

Barrere wydał nowe dzieło pod tytułem: " Wolność morzow, czyli odsłoniony rząd Angielski, we 2 tomach. " Przy tym dziele znayduie się mappa, na którey podbicia Anglików czerwoną farbą w wszystkich częściach świata są oznaczone.

Obywatel Sottin wyiechał na ministra do Genui.

" Niektóre dzienniki, mówi reprezentant Poultier w swoim dzisieyszym dzienniku *l'Ami de loix*, zapowiadaią wielkie

w Hiszpanii odmiany, które albo iuż nastąpiły albo w krótce nastąpią. Odmiany te oznaczaią rewolucyą, na którey czele sam król znaydować się będzie, zwoła *Cortes*, czyli stany i sam potrzebne reformy zaproponuie. Hrabia Cabarrus dodaią, iest na ministra skarbowego przeznaczony, a Xżę Pokoiu będzie ambasadorem w Paryżu. Za te wiadomości nie można iednak dotąd ręczyć. Z tym wszystkim zdaie się bydź rzeczą pewną, dodaie Poultier, że w Madrycie w krótce takie zdarzenia nastąpią, które Hiszpanią i Europę zadziwią.„

W Tulonie znaczną uzbraiaią eskadrę. Angielskie okręty, które w okolicach Havr krążą, zabrały między innemi dwa Szwedzkie okręty, które właśnie do tego portu wniść miały.

Król Neapolitański miał, iak tuteysze dzienniki donoszą, odmowić dostawienia Francuzom żądaney żywności i będących w Neapolu więzniow do Sycylii przeprowadzić kazać.

Angielską flottę, która znowu port Kadyxu blokuie, podaią na 28 liniowych okrętow i 8 fregat.

Dyrektoryat oprocz wielu innych konstytucyynych klubow, kazał także w Strasburgu zamknąć, i imieniem wielu towarzystw wydanego adresu zakazał. W wydanem w tey mierze wyroku przytacza dyrektoryat: że większa część konstytucyynych okołow, ciało w kraiu stanowiły, konstytucyą gwałciły, i że niektóre tak daleko tego imienia nadużyły, iż z zagranicą korrespondowały. Każdy okoł konstytucyyny, który imieniem wielu osób gdziekolwiek iaki akt publiczny wyda, będzie natychmiast zamknięty.

Kommissya rady 500, która wszystkie zwycięztwa naszych armiy ma opisać, składa się z członkow Buonapartego, Jean de Bry, Jourdana, Chenier, Portes, Frechville i Savary.

Pod Dunkierką zgromadza się 300 transportowych okrętow, które od Francuzkiey i Batawskiey eskadry na uyściu Skaldy okryte będą.

Utrzymuią, że jenerał Brune po przybyciu do Rzymu, przedsięweźmie przeciw Neapolowi wyprawę.

Wyrok zakazuiący rodowitem Francuzom odbywania urzędu Szwedzkiego konsula w portach rzeczypospolitey Francuzkiey, iak dawniey był zwyczay, rozciąga się i do innych mocarstw.

Wczoray zdał Bailleul w radzie 500 długo oczekiwany rapport o spisku 18 fructidor, którego dokumenta całą stanowią książkę. "Potrzeba iest, mowił Bailleul, w czasie nadchodzących zgromadzeń elekcyynych oznaymić dowody spisku, którego duszą był Pichegru. Przez ostre śrzodki i dobre wybory można iedynie nowey kontra rewolucyi uniknąć."

Przedwczorem wszystkie nasze 12 municypalności, maiąc na czele administracyą departamentową, w kilka set robotnikow wyszły przy muzyce do naprawienia drog około Paryża.

Wiele tu znowu Angielskich towarow skonfiskowano.

W Brest ma bydź ze wszystkim oprocz 15 do 18 fregat, 29 liniowych okrętow uzbroionych. Liniowe okręty Berwick i Duquesne iuż na przestrzenią portu wyszły i ludem są opatrzone. Na każdym liniowym okręcie będzie się szef dywizyyny i kapitan znaydował, aby w czasie po-

trzeby mógł ieden drugiego zastąpić. Nowa lista osob, które maią liniowemi okrętami i fregatami w wyprawie przeciw Anglii kommenderować, iest iuż ułożona.

Minister zagranicznych związkow wydał dwa okolniki do agentow rzeczypospolitey w obcych znayduiących się kraiach. W pierwszym wyraża, iż skarb rzeczypospolitey naypierwey tych liwerantow wypłaci, którzy się do pożyczki na wylądowanie do Anglii przyłożyli. Zagraniczni liweranci, którzy chcą pierwszeństwo zapłaty pozyskać, muszą za każde 20,000, które im się należą, akcyą 1000 liw: kupic. W drugim upoważnia agentow zagranicznych, żeby w swych regestrach zapisywali imiona [rodakow lub cudzoziemcow, którzy się do wylądowania do Anglii czy przez składki, czy przez pożyczkę przykładaią.

Z Paryża d. 19. Marca.

Oto iest traktat alliansu i handlu między rzecząpospolitą Francuzką i Cysalpińską zawarty, i od ciała prawodawczego potwierdzony.

Traktat Alliansu.

Art: 1. Rzeczpospolita Francuzka uznaie rzeczpospolitą Cysalpińską iako wolne i niepodległe mocarstwo: gwarantuie oney wolność, niepodległość i zniesienie wszelkiego rządu, który nieiyszy poprzedzał.

Art: 2. Ma bydź na zawsze między Francuzką i Cysalpińską rzeczpospolitemi pokoy, przyiaźń i dobre porozumienie.

Art: 3. Cysalpińska rzeczpospolita obowięzuie się do wszystkich woien, któreby rzeczpospolita Francuzka prowadziła należeć, iak tylko od Francuzkiego dyrektoryatu rekwirowaną zostanie. Po uczynieniu takowey rekwizycyi obligowaną iest postawić wszystkie woyska w stanie woyny, i przygotować wszystkie do woyny sposoby. Przez rekwizycyą tę będzie od tego momentu z tym mocarstwem w woynie, przeciw któremu iest wzywana, a poki takowe wezwanie nie będzie uczynione, zachowa się w stanie neutralności.

Art: 4. Gdy rzeczpospolita Cysalpińska upraszała rzeczypospolitey Francuzkiey o korpus woyska, któreby potrafiło iey wolność i wewnętrzną spokoyność utrzymać i od zagranicznego ią attaku zasłonić, ugodziły się obydwie rzeczpospolite w tey mierze na punkta następuiące:

Art: 5. Aż do dalszey umowy będzie w rzeczypospolitey Cysalpińskiey korpus Francuzkiego woyska od 25,000 rachuiąc w to sztab jeneralny i administratorow, zostawać. Korpus te składać się ma z 22,000 piechoty, 2500 iazdy i 500 artyllerystow.

Art: 6. Na żołd i utrzymanie tych woysk zapłaci rzeczpospolita Cysalpińska Francuzkiey, co rok 18 mill: liwr:, które w rownych płacach co miesiąc do kassy armii dostawiane będą. W przypadku woyny rzeczpospolita Cysalpińska zastąpi resztę potrzebnych na nie wydatkow; da potrzebne na umieszczenie ich budynki i domy dla chorych. Do rządu Francuzkiego należeć będzie, żołd, ubior, ekwipowanie, i utrzymanie tych woysk tak zdrowych iak w chorobie zastępować.

Art: 7. Rzeczpospolita Francuzka może te woyska podług upodobania cofnąć i innemi zastąpić.

Art: 8. Woyska te rownie iako woy-

)2(

-ska rzeczypospolitey Cysalpińskiey maią zawsze pod kommendą Francuzkich jenerałow zostawać.

Art: 9. Garnizony w Mantui, Peschiera i Ferrarze maią się zawsze przynaymniey z połowy Francuzow składać.

Art: 10. Rzeczpospolita Cysalpińska ma zawsze artylleryą tych trzech fortec w iak naylepszym stanie utrzymywać, i one zawsze na rok w żywność opatrzyc.

Art: 11. Jeżeli się Francuzkie i Cysalpińskie woyska w iednym mieyscu, stanowisku lub kantonie znayduią, maią bydź w rownym stopniu officyerow od Francuzkiego officyera, a w nierownym od wyższego w stopniu officyera, czy on będzie Francuz, czy Cysalpinczyk, kommenderowane.

Art: 12. Rzeczpospolita Francuzka ustąpi Cysalpińskiey, stosownie do zaszłey ugody między jenerałem Buonaparte i dyrektoryatem tey ostatniey, tyle zdobytey na nieprzyiacielu artylleryi, ile iey rzeczpospolita Cysalpińska potrzebować będzie.

Art: 13. Forteca, którey plan Francuzcy indzynierowie pod rozkazami jenerała Buonaparte przy Roc d'Amboso ułożyli, dla zamknięcia doliny Sabia, ma bydź niezwłocznie wybudowana. Fortyfikacye fortec Peschiera, Mantui, wzgorkow Valeggio i Małey twierdzy Gaeto, maią także bydź iak nayprędzey, podług przyiętych planow od jenerała Buonaparte i to wszystko kosztem rzeczypospolitey Cysalpińskiey uskutecznione.

Art: 14. Rzeczpospolita Cysalpińska ma zbroyną siłę z Włochow i korpus posiłkowe uorganizować, których liczba piechoty, iazdy, &c. osobną ugodą oznaczona będzie. Oprocz flotylli na ieziorze Garda, ma wspomniona rzeczpospolita dla rzeczoney siły zbroyney 120 polowych armat i przeszło 60 pontonow w gotowości trzymać.

Art: 15. Rzeczpospolita Cysalpińska nieścierpi na swoim gruncie żadnego Francuzkiego emigranta. Każdy Francuzki emigrant na gruncie iey złapany, ma bydź aresztowany, i na mieysce od Francuzkiey rzeczypospolitey dyrektoryatu wskazane, wprowadzony. Na wzaiem rzeczpospolita Francuzka nieścierpi na swoim gruncie żadnego Cysalpińskiego emigranta, i każdy takowy emigrant na gruncie Francuzkim postrzeżony, będzie aresztowany i do rozrządzenia Cysalpińskiego dyrektoryatu zostawiony.

Traktat Handlowy.

Art: 1. Żadna z obydwoch rzeczpospolitych, ani Francuzka, ani Cysalpińska, nie może nigdy wprowadzenia lub potrzebowania, iakiegokolwiek bądź towaru, który na ziemi drugiey rzeczypospolitey rośnie lub się fabrykuie, zakazać.

Art: 2. Żadna z obydwoch rzeczpospolitych nie może nigdy iakiegokolwiek bądź produktu swey ziemi, lub towaru iey rękodzieł, do drugiey sprzymierzoney rzeczypospolitey przeznaczonego, zakazać wyiąwszy iedynie na krotki czas wywoz zboża i mąki, i to w niedostatku tylko i takowy zakaz powinien się na wszystkie rozciągać narody.

Art: 3 i 4. W przypadku, gdyby która z obydwoch rzeczpospolitych uznała za potrzebne nałożyć wchodne cło na produkta lub towary drugiey rzeczypospolitey swey alliantki, te nie maią 6 procentow od wartości przechodzić. Aż do powszechnego pokoiu wszystkie prawa wcho-

dne maią bydź na połowę zmnieyszone, ieżeli towary przez Francuzkich lub Cysalpińskich furmanow są przywiezione, albo ieżeli się maytkow na okrętach, na których towary przychodzą, przynaymniey 3 część Francuzow lub Cysalpinow znayduie.

Art: 5. Po zawarciu powszechnego pokoiu produkta lub towary rzeczypospolitey Cysalpińskiey nie będą mogły bydź wodą do Francuzkich portow zawożone, tylko na Cysalpińskich lub Francuzkich okrętach. To samo służy dla Francuzkich produktow i towarow do Cysalpińskiey rzeczypospolitey. Wszystkie cudzoziemskie okręty będą od tego wyłączone, i to pod karą konfiskaty okrętow i ładunku i 3000 liwr. zapłaty, na właścicieli, agentow, kapitanow i ładunku okrętow.

Art: 6 i 8. Obydwie rzeczpospolite, porozumią się z przedzielaiącemi ich mocarstwami, dla wzaiemnego ułatwienia handlu, przez zelżenie przechodnego cła od ich towarow &c.

Art: 9 Konna i wozowa poczta ma bydź między Medyolanem i Paryżem ustanowiona. Droga iey będzie przez kray Walizow i Wodow na Lauzanę, iak przed pokoiem w roku 1748 praktykowana była. Koszta tego ustanowienia, każda rzeczpospolita na swoim gruncie zastąpi, a obydwie zachęcą rzeczpospolitą Helwecką do zaprowadzenia podobnego u siebie ustanowienia.

Art: 10. Francuzki dyrektoryat bierze na siebie obowiązek przyłożenia się u barbarzyńskich mocarstw, aby bandera Cysalpińska od ich korsarzy tak szanowana była iak Francuzka.

Tu następuią podpisy.

Wczoray dawał dyrektoryat publiczną audyencyą, na którey mu 29 zdobytych na Szwaycarach chorągwi oddano. Starzy obrońcy oyczyzny nieśli te trofea. Brygady szefowie Suchet i Ruby, którzy te chorągwie od jenerała Brune przywieźli, byli dyrektoryatowi przez ministra woyny prezentowani. Po skończoney audyencyi odebrali od prezydenta dyrektoryatu ucałowanie braterskie, które każdemu z ich braci broni życzyłby sobie dadź, i po parze pistoletow dostali.

Pod d. 13 t. m. wydał dyrektoryat następuiący wyrok: Wszyscy Angielscy ieńcy bez rożnicy stopnia maią bydź uwięzieni i ieden iak drugi rowno traktowani. Odwet ten będzie poty trwał, poki Angielski rząd do zasad ludzkości, stosownie do praw narodow nie powroci, i poki z ieńcami Francuzkiemi tak się obchodzić nie będzie, iak u wszystkich polerownych narodow iest we zwyczaiu. Składanie kaucyy znosi się, i dyrektoryat zostawia sobie uczynienia tey łaski, tym tylko ieńcom, ktorzy sobie zasłużą na nią. Angielscy ieńcy maią się w departamentach Sekwany i Oise, Sekwany i Marne zgromadzić. Dawnieysze rozporządzenie, żeby się ieńcy Angielscy o 15 mil od brzegow i granic oddalili, znosi się niniejszym wyrokiem.„

Jutro iako w dzień uroczystości samowładności ludu, będą sztuki na wodzie w parku Wersalskim pokazywane.

Bywszy minister Calonne, prosił o wymazanie go z listy emigrantow, utrzymuiąc, że on tylko dla strachu uszedł. Lecz nowy ten republikanin, mowi Poultier, nie otrzyma swego wymazania; dobre owe czasy, kiedy Beaumarchais i Duportail wymazano, iuż minęły.

W parku Vincennes czyniono przedwczorem fosforycznego rakietu, obywatela Chevalier, doświadczenie. Na 300 na przykład krokow rozciągniono żagiel i do niego niemi strzelano; 20 wystrzałow chybiło, reszta przez niego przeszły. Niektóre uczepiły się i w momencie wszczął się ogień i część żaglu strawił. Kiedy zważemy iak wiele okręt przez swoie żagle i smołą oblane liny, dla tych rakietow palney w sobie materyi zamyka, i gdy onych 2 do 300 w momencie może bydź do niego wystrzelonych, łatwo sobie wystawić można, iak wielką szkodę nieprzyiacielskiey flocie wyrządzić można.

Podskarbi Włoskiey armii Haller, ma bydź w Rzymie aresztowany.

Między Berneńskim woyskiem znaydowało się 800 młodzieży, którzy przysięgli prędzey śmierć ponieść, iak się poddać, i z 800 nie zostało ich się tylko 7.

W tych dniach odebrał dyrektoryat 2ch nadzwyczaynych kuryerow z Madrytu.

Rzym chce wszystkie swoie prawa względem Neapolu utrzymać, które dawniey stolica Swięta do niego rozciągała. — Z Korfu, iak się domyślaią do Neapolu przeznaczona Francuzka flotta, składa się z 32 żaglow, i obeymie, dodaią porty Messyny, Syrakuzy i Trepani. — W Rzymie maią iednemu Papieża wnukowi proces formować.

Wczoray obchodzili znayduiący się tu Irlandczykowie, Swięto patrona Irlandyi. Jenerał Kilmaine kommenderuiący środkiem Angielskiey armii, iako Irlandczyk rodem znaydował się także na tey uroczystości z Tomaszem Payne. Między innemi zdrowiami pito rzeczypospolitey Irlandzkiey. Po obiedzie Kilmaine odiechał do Angielskiey armii. Irlandczyk Napper prezydował na tey uroczystości, a przy nim siedzieli Tomasz Payne i Kilmaine.

W okolicach Tulonu ściągaią spieszno maytkow, którzy się oddalili. — Kardynałowie w Rzymie maią Francuzom kilka miil. kontrybucyi złożyć i naypięknieysze sztuki z swych gabinetow wydać.

Anglicy przeciw wszelkim prawom narodow zabrali w Tureckim porcie Mycone piękną naszą fregatę Sibilla i 3 kupieckie okręty, gdy w przod 83 naszych ludzi zginęło.

Z Rasztadt d. 22. Marca.

Dzisiay na 36 sessyi deputacyi Rzeszy ułożono konklusum stosownie do wyroku odbytych naradzeń względem ostatniey noty ministrow Francuzkich. Wyrok ten tyczy się szczegulniey poprzedniczych warunkow wyrażonych w nocie w którey deputacya rzeszy zezwala na ustąpienie lewego brzegu Renu. — Sekularyzacya zdaie się, że wielkie znaydzie trudności.

Nota ministrow rzeczypospolitey Francuzkiey przesłana hrabiemu Metternich d. 28 Ventose (18 Marca.)

Niżey podpisani ministrowie pełnomocni rzeczypospolitey Francuzkiey odebrali dwie noty Hrabiego Metternich ministra pełnomocnego J. C. Mości dnia 25 i 27 Ventose (15 i 17 marca) wraz zdołączonemi kopiami listow jenerała leitnanta barona Stader, pułkownika Haber i kommenderuiącego jenerała Hatry, i pisma te swemu rządowi przesłali. Korzystaiąc z tey okoliczności upraszaią JP. Hrabiego Metternich i deputacyą Rzeszy o przyspiesze-

nie ile w mocy ich będzie momentu, w którym szczęśliwa pacyfikacya przetni-na zawsze wszelki powod wzaiemnych zarażeń.

Podpisano *Treilhard. Bonniers.*

Z Bazylei d 15. Marca.

Francuzkie woyska rozkładaią się kwaterą w Szwaycaryi. Jenerał Schauenbourg osadził swoim woyskiem kanton Soloturn i Argau; woyska jenerała Brune zaięły resztę kantonu Berneńskiego, Freyburg i kray Wodow. Zurich &c. nie będą woyskiem Francuzkim osadzone. D 7 t. m. trzy Berneńskie bataliony, które się między iezioro Bieler i Neufchatelber cofnęły, złożyły broń. Wszystkie prawie Berneńskie woyska i millicye są rozpuszczone Cysalpinowie i Batawowie winszowali kantonowi Bazylei szczęśliwie zrobionéy rewolucyi.

Z Bazylei d. 15. Marca.

Dnia dzisieyszego zgromadzenie narodowe nasze z wielkim okrzykiem przyięło plan konstytucyi iedney i nierozdzielney rzeczypospolitey Helweckiey. Plan ten był powiększey części w Paryżu przez obywatela Ochs zrobiony; niektóre iednak odmiany stosownie do mieyscowego położenia w nim tu poczyniono. Rządowym i konstytucyynym wydziałom zaleciło zgromadzenie, żeby wszystko rozporządziły co tylko do oznaymienia i do przyspieszenia przyięcia tego planu od innych kantonow potrzeba. W iednym tygodniu zwoła zgromadzenia pierwiastkowe dla przyięcia tey konstytucyi.

Wczoray przeprowadzono tędy wiele armat z Berna i Soloturn do Huningen; dzisiay maią znowu 50 zupełnie nowych armat z Berna przeprowadzić.

Jenerał Brune odiechał iuż z Berna do Rzymu, a jenerał Schauenbourg obiął nad całą armią w Szwaycaryi po nim kommendę.

Z Rzymu d. 12 Marca.

Spokoyność panuie tu wciąż. Na wielkim placu przed Watykanem czynią naywiększe przygotowania, do obchodzenia d. 18 święta połączenia, gdzie będzie przysięga wolności czyniona. Na moście obok zamku S. Anioła robią piękną tryumfalną bramę, przez którą wszystkie konstytucyyne władze i woyska przechodzić będą. Z wszystkich dawniey prowincyy Papiezkich będą deputowani na tę uroczystość wysłani; gwardye narodowe przybędą z wszystkich mieysc, i publicznym kosztem u obywateli będą usłużone.

Konsulowie co dzień wydaią nowe rozrządzenia, dla uorganizowania wszystkiego na sposób republikancki. Miasto iest w nowy sposób na sekcye podzielone; każda z nich nosi dawne nazwisko Rzymskie, iak na przykład: sekcye kapitolium, Janiculu, Watykanu, Pompeia, Panteonu, Brutusa, Flaminiusza, Marsa, Quirinale &c. Wszyscy mieszkańcy muszą kokardy Rzymskie nosić i są rozbroieni.

Francuzki poseł w Genui, obywatel Faypoult przybył tu, i ma, iak mowią, nowy Rzymski rząd uorganizować.

Widać iuż tu nowo bitą monetę Rzymską, na którey z iedney strony znayduią się pęki konsulskie, a na drugiey napis. "rzeczpospolita Rzymska."

Z Medyolanu d. 7. Marca.

Dowiaduiemy się przez Lizbonę, że wielka wyprawa, którą Anglicy chcieli u-

skuteeznić przeciw Manilli, i która ruszyła już była od brzegów Bengalu i Koromandlu całkiem] się nie udała; żywioły bardzo dobrze nam w tym zdarzeniu usłużyły. Eskadra Angielska w towarzystwie wielkiey liczby transportowych statkow, na których znaydowały się woyska i wszystko, czego tylko wielkie wyciąga przedsięwzięcie od wielkiey burzy tak skołatana została, że cztery iey liniowe okręty rownie iak wielka część ammunicyi woiennych zatonęła. Szkodę wynikaiącą ztąd dla Anglikow do 10, albo 12 mill. liw. szacuią. Ten wypadek wielką tu sprawił radość; wszelako byliśmy dosyć względem losu wysp Filipiyskich spokoyni. (Z Monitora.)

Z Medyolanu d. 10. Marca.

Polityczne położenie nasze zdaie się grozić nam burzą, która nie bawnie wybuchnąć może. Na iedney z ostatnich sessyy naszey wielkiey rady członek jeden żalił się nayprzod: że rada starszych z obrażeniem ustawicznie odrzuca wyroki przychodzące do iey potwierdzenia; potym dyrektoryat przysłał poselstwo żądaiąc sprawiedliwości zobelżywych zaskarżeń nieiakiego Rossi, które rada zdawała się przyymować z nieiakim pobłażaniem, i oświadcza w nim że ieżeli ciało prawodawcze nie obruszy się przeciw oszczercy, będzie przymuszony uwiadomić wszystkich w całey rzeczypospolitey obywateli, że wielka rada, nędznemu paszkwilowi chwalebnego udzieliła wspomnienia. Zmieszana trochę rada zleciła kommissyi odpowiedzieć dyrektoryatowi.

Podług listow z Rzymu, większa część kardynałow znayduiących się ieszcze w tym mieście opuściła go, dla udania się do boku Papieża. — Konsulami nowey rzeczypospolitey Rzymskiey są obywatele: Riganti prezyduiący, Bonelli, Constantini, Pessuti, Arrigoni, i Angelucci; jeneralnym sekretarzem iest oby: Bassal, ministrami są obywatele, skarbowym Maffei, sprawiedliwości Pierelli, wewnętrznym Visconti, zagranicznych związkow i marynarki Corona, policyi Bouchard; kommissarzami skarbu narodowego są obywatele Borghese i Pallawicini.

Z Włoch d. 10. Marca.

Rząd Francuzki nowym woyskom we wnątrz Włoch do dawnieyszy Lombardyi udać się kazał, i podług listow z Genui przednia straż woyska tego iuż dnia 2 do S. Piotra Arena przybyła. Dywizya jenerała Delmas zaymuie zawsze okolice Ferrary; około fortyfikacyi tey fortecy pracować nieustaią, i niezmierną tam liczbę ammunicyi zgromadzono. Oznaczną dosyć część kraiu między kanałem białym i granicami Ferrary leżącego spor zachodzi, którą Austryacy obięli w posiedzicielstwo swoie.

Z Frankfurtu d. 20. Marca.

Przy Ulm wszystkie fortyfikacye maią bydź zburzone.

W tych dniach ponowiono tu rozporządzenie względem Francuzkich emigrantow i wyprowadzonych, żeby się żaden z nich, nawet pod czas iarmarku w tym mieście nie znaydował. — Xżniczka Anhal Dessau powiła d. 1 t. m. corkę.

DODATEK

DO Nro 28.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W NIEDZIELĘ DNIA 8 KWIETNIA 1798.

Z Bruxelli d. 15. Marca.

P. Waecken urzędnik dawnieyszego Austryackiego rządu w Belgium w poselstwie tu przybyły, maiąc wyiechać wczoray z powrotem przez Rasztad do Wiednia, udał się w dzień przed swoim wyiazdem do obywatela Mallarme, kommissarza dyrektoryatu, dla okazania swego paszportu podpisanego od ministrow Francuzkich na kongresie pokoiu z Rzeszą. Obywatel Mallarme utrzymywał, że paszport był fałszywy i P. Waecken aresztować kazał, który teraz ścisło iest trzymany w tym samym wiezieniu, gdzie kawaler siedzi Brouet. Ta okoliczność wielkie tu robi wrażenie i ciekawi iesteśmy wiedzieć iak się zakończy.

Wszystko zapowiada, że pierwiastkowe zgromadzenia w tym kraiu będą burzliwe: każda partya sposobi się do użycia wszystkich sprężyn, aby wybor padł na ludzi iednegoż z niemi będących zdania; są nawet niektorzy, co spodziewaiąc się bydź wspartemi od władzy rządowey, dla tego głoszą proiekt udania się na zgromadzenia pierwiastkowe uzbroieni laskami, dla wymuszenia głosow.

Flottylla, którą w porcie Helwoet Fluis pod rozkazami kontra admirała Stôry uzbraiaią, ma iako nayprędzey wyyść pod żagle, dla okrycia przeciw Anglikom naszych i Zelandyi brzegow; procz tego ma ułatwić wniyście w rekwizycyą wziętych wewnątrz kraiu statkow, do portow Ostendy i Dunkierki, gdzie składać będą część uzbroienia gotowanego przeciw Anglii.

Z Medyolanu d. 13. Marca.

Nasza wzrastaiąca rzeczpospolita ciągle iest wystawiona na zamieszki, które co dzień zdaią się bydź groznieyszemi. Między dyrektoryatem i ciałem prawodawczym zachodzi poruznienie; rada wielka nie zgadza się z starszą; lud rożni się także między sobą zdaniem i uczuciami. Pomimo ustawy godney pięknych Roberspierra czasow, która śmiercią karze, rozgłaszaiących postrachy (wyraz pożyczony od Barrera) rozgłaszaią wciąż nayzdolnieysze do napoienia umysłow niepewnością i obawą, wieści. Ten smutny stan połączony z nieukontentowaniem, które rożne rządowe rozrządzenia wznieciły pomiędzy mieszkańcami, iest przyczyną częstych ludu poruszeń. Na teatrach wygwizduią pieśni republikanckie, a z ukontentowaniem poklaskuią scenom z Lodoiska (Corki Ludwika.)

Cnota, która iest duszą rzeczypospolitych, i bez którey rzeczpospolita utrzymać się nie może, nie pokazała ieszcze do

tego czasu w nowey naszey rzeczypospolitey swego ożywiaiącego wpływu: zbrodnie i moralności przeciwne czyny, mnożą się bezustannie. Giovo niedawno powstał żywo w radzie wielkiey przeciw kommissarzom woiennym, którzy rzekł, morduią armią Cysalpinską przez swoią nieumieiętność, intrygi, i łupiestwa. Podał proiekt dążący do wstrzymania wszelkiego rodzaiu nieprzyzwoitości. Kardynał Mattei arcybiskup Ferrary, który przez mądre swoie postępowanie ziednał sobie u Francuzow i u samego nawet Buonapartego szacunek, od dyrektorya tu Cysalpińskiego, iak wiadomo, za odmowienie wykonania ustawą przepisaney przysięgi z arcybiskupstwa ogołocony, i z kraiow rzeczypospolitey na zawsze wygnany został.

Z Bazylei d. 17. Marca.

Wszystkie Szwaycarskie kantony oświadczyły się iuż, że ułożony w Paryżu plan nowey konstytucyi przyymą.

Cesarski jenerał Hotze, rodem Szwaycar, którego kanton Zurich na kommendanta swemi woyskami żądał, gdy się okoliczności Szwaycaryi za przybyciem tam iego odmieniły, powrocił z tamtąd nazad.

Woyna przeciw Szwaycaryi należy do naykrotszych woien, które kiedy prowadzone były, gdyż nie trwała 8 dni zupełnie.

Część Francuzkich woysk powraca, iak słychać, z Szwaycaryi do Angielskiey armii. Kray Wodow chce się do nowey Helweckiey rzeczypospolitey przyłączyć. Na propozycyą iednego członka w zgromadzeniu kraiu Wodow, żeby także Genewa &c. do Szwaycaryi przyłączone były, przystąpiono do porządku dniowego, ponieważ dyrektoryat Francuzki nic iesz-cze o takowym złączeniu nie postanowił. Jenerał Erlach nim zamordowany został złożył swoią kommendę.

Minister Francuzki zagranicznych związkow pisał pod dniem 23 lutego następuiący list do zgromadzenia narodowego Bazylei:

" Obywatele! Mam zlecenie od dyrektoryatu wykonawczego wyrazić wam iego ukontentowanie na wiadomość, o szczęśliwie uskutecznionych odmianach u was przez dzielność patryotow Bazylei bez żadnego obcego wpływu i zamieszania publiczney spokoyności. Co męztwo tak szczęśliwie zaczęło, utwierdzi zapewne mądrość, i przykład ten nie będzie dla waszych wspoł rodakow daremny. Wierzcie obywatele, że rząd Francuzki, który patrzał z prawdziwą radością na zapał wasz patryotyczny, będzie się z zaprowadzenia prawdziwie reprezentacyyney konstytucyi, i nie określonych korzyści, iakie z połączenia w iedno ciało całey Szwaycaryi wynikną, cieszył. Bądźcie procz tego pewni, żeście sobie na zawsze na iego przyiaźń zasłużyli. Pozdrowienie i braterstwo. „

Podpisano *Taleyrand.*

Do obywatela Ochs niemniey pochlebny napisał list, który tuteysze pisma ogłosiły.

Z Florencyi d. 6. Marca.

Mowią tu, że król Neapolitanski publicznie swemu ludowi się pokazał, i pytał się czy iest z niego kontent i czy powstanie na potrzebę kraiu w całey massie. Lud iednomyślnie wykrzyknął, że gotow iest życie i maiątek za swego króla łożyć. — Król wydał rozkazy, żeby flotta uzbroiona była i kordon był wzmocniony.

DONIESIENIA.

Ex parte Magistratus Cæs. Reg. Urbis Metropolis Cracoviæ, medio præsentis Edicti, omnibus iis, quorum interest, notum redditur, quod super universa sebstantia Mobili & immobili, hac in provincia reperibili, post olim Josephum Hietzgern huiatem mercatorem relicta Concursus Creditorum aperiatur. Igitur Creditores omnes & singuli qui ad formandam quam piam adversus oberatum prætensionem jus se habere crederent, convocantur, ut usque ad diem 21 Junii Anni currentis 1798 prætensiones suas medio exhibendi adversus constitum in Persona advocati Magnifici Caroli Kregczyk Curatorem Maſsæ concursorialis qualem proceſsus Ordinarii forma requirit Libelli, coram hoc Magistratu eo certius profiteantur, ac in eo Libello non solum de liquiditate Actionis suæ sed etiam de Jure vi cujus collocatio in hac vel illa claſse desideratur, valide doceant, quo secus, post lapsum præmemoratum terminum, nemo amplius, auditor atq;iji, qui huc usque prætensiones suas in hoc Judicio non insinuaverint respectu Universæ Oberati hac in Provincia reperibilis Mobilis & Immobilis substantiæ, effectivæ, & ne fors accrescendæ, in quantum talis per insiuuatos se creditores exhauriretur, tum quoque absque omni exceptione præcludentur etiam si ipsis re vera, jus compensationis competeret, vel quampiam rem jure Dominii ex Maſsa virdicandam haberent, vel vero Actioni suæ per Pignus vel hypothecam cautum eſset, adeo ut huius modi creditores si forte Maſsæ quidpiam tenerentur non obstante quod iis jus compensationis proprietatis pignoris seu hypothecæ competiiſse, Debitum maſsæ solvere teneantur, & se eatenus adactos iri noscant. Præterea Omnibus & singulis Creditoribus 22 Junii Anni cur. 1798 hora 10 mat. pro eorum comparitione personali, vel per rite legitimandos Plenipotentes suos coram hoc Magistratu C.R. Urbis Cracov: eo fine statuitur, ut Curatorem Bonorum interimaliter in die 10 Aprilis anni cur: hora 10 mat: constituendum, aut confirment, aut alium constituant, & una deputationem creditorum deligant, porro potestatem tam pro Curatore Bonorum, quam pro deputato Creditorum determinent, eo certius, quo secus in quantum nullum Creditorum dicta die comparere contingeret Cæs: Reg: Magistratus hujus Urbis Curatorem bonorum & deputatos omnium emanentium Creditorum periculo denominabit, eorumque potestatem determinabit. His igitur quilibet conformiter agito, sibique a damno caveto, hæc enim dictant sancitæ leges. Datum Cracoviæ die 17 martii 1798 Anno.

J. Gellinek m p.
Josophus Wytyszkiewicz mp.
Adalbertus Tussek m.p.
Adalbertus Florkowski m.p.
Jos. Ant. Feistemantell m p.

Ex Consilio Cæs. Regii Senatus Urbis Metro: Craco.
Ignatius de Nikoledons sekr.

571.

C. K. Sądy Szlacheckie Krakows: zachod: Galicyi oznaymuią edyktem ninieyszym Pu. Janowi Bratkowskiemu: że Abraham Siodmak żyd na Kazmierzu pod Krakowem mieszkaiący u sądow tych, o sekwestracyą dobr Rakoszynna zaspokoienie summ 428 fl. p. i 120 fl. p. przeciw niemu notę podał, i o pomoc sądu, ile sprawiedliwość wymaga, doprasza się.

Gdy zaś sądy te, nie maiąc wiadomosci, gdzie obżałowany zostaie, lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduie się, iemu Pu. Bratkowskiemu tuteyszego Patrona szlach: Głogowskiego, z iego szkodą i iego kosztem kuratorem wyznaczyły, z ktorym ten proceſs podług ordynacyi sądowey rozpoczęty i załatwiony będzie; przeto on edyktem ninieyszym tym końcem upomina się: ażeby dnia 11 czerwca o godzinie 10 z rana do sprawy ustney sam stanął, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te kuratorowi wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tuteyszym wymienił, i podług przepisow tych srzodkow prawa używał, ktore do własney obrony za nayskutecznieysze osądzi: gdyż w przeciwnym razie skutki niepomyślne z zwłoki wyniknąc mogące sam sobie winien będzie przypisać. Tak stanowia dla C. K. państw dziedzicznych, dane prawa.

Piekarski.
Darowski.
Olechowski.

Z Rady C. K. sądow szlach: Krakows: zachod: Galicyi. Dnia 10 Marca 1798.
Ascher.

C. K. sądy szlacheckie Krakowskie zachodniey Galicyi oznaymuią ninieyszym edyktem JPani Eleonorze z Moszyńskich i Pu. Janowi Nepom. małżonkom Karwickim: że JPani Konstancya z Kulińskich Trembecka swoim i rodzoney siostry swey Zofii Bogusławskiey imieniem, u tychże sądow względem zapłacenia 6038 f. p. z prowizyą przeciw nim Karwickim, notę podała, i opomoc sądową ile sprawiedliwość wymaga dopraszała się: Gdy zaś sądy tę, niemaiąc wiadomości gdzieby oskarżeni zostawali, lub czy wcale w państwach C. Krolewskich dziedzicznych znayduią się, Jm małżonkom Każuickim, tuteyszego patrona Walentego Osławskiego z ich szkodą i ich kosztem, kuratorem postanowiły, z którym ten procefs podług ordynacyi sądowey rozpoczęty i ukończony będzie: przeto oni edyktem ninieyszym tym końcem się upominaią, ażeby w czasie przyzwoitym, to iest: w przeciągu dziewiędziesiąt dni sami się stawili, albo ieżeli jakie maią prawa swego dowody, te kuratorowi wyznaczonemu wcześnie przesłali, albo nakoniec innego sobie patrona obrali, tego sądom tuteyszym wymienili, i podług przepisu tych śrzodkow prawa używali, które do poparcia swey sprawy nayskutecznieyszemi bydź sądzą: gdyż w przeciwnym przypadku skutki niepomyślne z zwłoki wyniknąć mogące sobie sami przypisać winni będą. Tak C. K. prawa stanowią.

Pod niebytność J. W. Prezesa.
Franciszek Borgiasz Piekarski.
Darowski. m. p.
Olechowski.

Z Rady C. K. sądow szlach. Krakow: zachodniey Galicyi dnia 5 Marca 1798.

Ascher.

Od prefektury dóbr kameralnych Złota, Sandomierz i Osiek daie się ninieyszym wiadomo, iż ponieważ pod dniem 30 stycznia r. t. na wypisaney licytacyi Młynow do tych dobr należących zaarendowania żaden licytant nie znaydował się, więc przez drugą licytacyą dnia 18go maia r. t. do arendy puszczone będą;

to iest,		Pretium fisci
Młyn w Połańcu	na d. 3 kamienie zło. ryn.	800
detto w Więzownicy	na d. 2 kam.	100
drugi tam	na d. 1 detto	50
trzeci detto	na d. 1 detto	50
detto w Czaikowie	na d. 2 detto	100
detto w Samborcu	na d. 2 detto	50
Wietrzny młyn w Stodołach		50

Ci, którzy sobie życzą młyny te zaarendować (do którey licytacyi iednakowoż żydy przypuszczeni nie będą) na zwyż wyrażony dzień pod tą kondycyą do tuteyszey kancellaryi zapraszaią się, ażeby każdy dziesiątą częścią od wypadaiącego pretio fisci iako vadium opatrzony był, bez którey żaden do licytacyi puszczony nie będzie. Dalsze kondycye zaś będzie można każdego czasu w kancellaryi tuteyszey wywiedzieć się.

W Złoty dnia 15go marca 1798.

Z Strony C. K. Radomskiego Cyrkularnego urzędu czyni się mocą ninieyszego edyktu Franciszkowi Leweckiemu, który na dniu 21 sierpnia r. z. z dominium Grzmiąca z żoną swą i dziecięciem, bez wiadomości zwierzchności i pozwolenia od rządu kraiowego, za granicę uszedł, wiadomo, iż ieśli się tenże wraz z familią swoią w przeciągu roku iednego do C. K. państw niepowroci, z nim iako z emigrantem wedle praw postąpi się, i maiątek iego w tuteyszym kraiu pozostały a teraz iuż przy aresztowany, bez dalszego względu na rzecz skarbu naywyższego skonfiskowany zostanie. W Radomiu na dniu 22 lutego 1798.

W niebytności JW. Starosty cyrkularnego.
J. B. de Bernhard, 1szy C. K. kommissarz.